Силабус дисципліни

«МЕТОДИКА І ПРАКТИКА РОБОТИ З ВОКАЛЬНИМ АНСАМБЛЕМ (ФОЛЬКЛОРНИМ; АКАДЕМІЧНИМ)»

Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність 025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма «СПІВ»
Рік навчання: IV
Семестр: 8
Кількість кредитів: 3
Мова викладання: українська

Керівник курсу ОК 31. «МЕТОДИКА І ПРАКТИКА РОБОТИ З ВОКАЛЬНИМ АНСАМБЛЕМ (ФОЛЬКЛОРНИМ; АКАДЕМІЧНИМ)»

Лисенко Микола Віталійович –заслужений діяч мистецтв України, доцент кафедри «Мистецтво співу»

Контактна інформація: radiohrest@ukr.net

Пререквізити та постреквізити дисципліни

Пререквізити дисципліни:
ОК 10. Сольфеджіо.
ОК 11. Гармонія.
ОК 13. Теорія музики.
ОК 15. Спеціальний клас. Сольний спів.
ОК 16. Історія вокального мистецтва.
ОК 17. Загальне фортепіано.
ОК 18. Концертмейстерський клас та мистецтво акомпанементу.
ОК 19. Охорона та гігієна голосу.
ОК 22. Основи диригування.
ОК 29. Педагогіка і психологія.
ОК 30. Методика викладання фахових дисциплін (спів),
Постреквізити дисципліни:
ОК 33. Педагогічна практика (паралельне вивчення дисциплін).
ОК 34. Концертно-виконавська практика (паралельне вивчення дисциплін).

Призначення дисципліни

Дисципліна «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним; академічним)» належить до обов'язкових дисциплін циклу фахової професійної підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Спів».

Призначення дисципліни полягає в підготовці здобувачів вищої освіти до майбутньої професійної діяльності в якості викладача співу у мистецькій школі, а саме - опануванні студентами сучасними методами роботи з дитячими академічними та фольклорними ансамблями; засвоєнні принципів і методів роботи з навчальним матеріалом; вихованні у студентів необхідності до професійної самоосвіти, вироблення творчого підходу до викладацької діяльності; формуванні відповідальності за результати творчого процесу. Здобувачі опановують методику роботи над елементами ансамблевого звучання; методику організації навчальної, репетиційної, концертно-виконавської роботи, планування та проведення занятть з ансамблевого співу, особливості роботи з дитячими вокальними ансамблями різних вікових груп. Студенти вчаться доцільно використовувати сучасні методи у педагогічній діяльності; здійснювати індивідуальний підхід до учнів; визначати потенційні вокальні можливості учнів та шляхи їх реалізації; визначати недоліки ансамблевого співу та володіти методикою їх усунення; добирати вокально-технічні вправи та репертуар, володіти навичками soft skills (навички самоорганізації; презентаційні навички; здатність оволодівати сучасною інформацією; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій).

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни **«Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним, академічним)»** сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти **таких компетентностей:**

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасним знаннями.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.

ЗК 14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та

закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем і концепцій.

СК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, диригентської, педагогічної діяльності.

СК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним; академічним)» є: надати студентам знання сучасної методики роботи з дитячими вокальними ансамблями різних вікових груп. Навчити методам і прийомам репетиційної та концертної роботи, плануванню навчального процесу; підготувати студентів для здійснення педагогічної діяльності.

Зміст і структура курсу.

Викладання дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним; академічним)» відбувається протягом 8 семестру і передбачає лекційні і практичні аудиторні заняття.

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Денна форма навчання			
	Всього годин	Аудиторні заняття		Самостійна робота студентів
		Лекції	Практичні	

Модуль 1				
Змістовий модуль 1. «Вокальний ансамбль». Елементи ансамблевого звучання.				
Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним, академічним», її місце в циклі навчальних дисциплін курсу. Поняття «вокальний ансамбль».	4	2	-	2
Тема 2. Звукоутворення, звуковедення, дихання, інтонування, ритмічні навички, дикція та артикуляція в ансамблі.	16	4	2	10
Тема 3. Робота над опануванням виразних засобів для вирішення художньо-виконавських завдань.	12	2	2	8
Разом за змістовим модулем 1:	**32**	**8**	**4**	**20**
Змістовий модуль 2. Робота з вокальними ансамблями різних вікових груп.				
Тема 4. Методика роботи з ансамблем учнів молодшого шкільного віку.	12	2	2	8
Тема 5. Методика роботи з ансамблем учнів середнього шкільного віку.	16	4	2	10
Тема 6. Методика роботи з ансамблем учнів старшого шкільного віку.	18	4	2	12
Тема 7. Планування та послідовність роботи з вокальним ансамблем.	12	2	2	8
Разом за змістовим модулем 2:	**58**	**12**	**8**	**38**
Разом за модулем 1:	**90**	**20**	**12**	**58**
Усього:	**90**	**32**		**58**

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Заочна форма навчання			
	Всього годин	Аудиторні заняття		Самостійна робота студентів
		Лекції	Практичні	
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. «Вокальний ансамбль». Елементи ансамблевого звучання.				

Тема 1. Предмет, мета і завдання дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним, академічним», її місце в циклі навчальних дисциплін курсу. Поняття «вокальний ансамбль».	4	1	-	3
Тема 2. Звукоутворення, звуковедення, дихання, інтонування, ритмічні навички, дикція та артикуляція в ансамблі.	16	2	1	13
Тема 3. Робота над опануванням виразних засобів для вирішення художньо-виконавських завдань.	12	1	-	11
Разом за змістовим модулем 1:	**32**	**4**	**1**	**27**
Змістовий модуль 2. Робота з вокальними ансамблями різних вікових груп.				
Тема 4. Методика роботи з ансамблем учнів молодшого шкільного віку.	12	1	-	11
Тема 5. Методика роботи з ансамблем учнів середнього шкільного віку.	16	1	-	15
Тема 6. Методика роботи з ансамблем учнів старшого шкільного віку.	18	1	-	17
Тема 7. Планування та послідовність роботи з вокальним ансамблем.	12	1	1	10
Разом за змістовим модулем 2:	**58**	**4**	**1**	**53**
Разом за модулем 1:	**90**	**8**	**2**	**80**
Усього:	**90**	**10**		**80**

Самостійна робота здобувачів вищої освіти з дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним; академічним)» спрямована на закріплення матеріалу тем, виконання практичних завдань, опрацювання основної та додаткової літератури і джерел інформації, підготовку до заліку і атестаційного кваліфікаційного екзамену (теоретичні питання, тести).

Політика навчальної дисципліни.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: експрес-опитування; тести; презентація практичних завдань; залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю знань студентів***:*** поточний; семестровий підсумковий (залік). Атестаційний кваліфікаційний екзамен.

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу (5- «відмінно», 4 - «добре», 3 -

«задовільно», 2 - «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ECTS –A, B, C, D, E, FX, F).

Поточний контроль проводиться викладачем на кожному занятті. Критерії оцінювання навчальних досягнень студента з дисципліни «Методика і практика роботи з вокальним ансамблем (фольклорним, академічним)» враховують кілька складових його професійного становлення й розвитку – володіння теоретичним матеріалом тем курсу, опанування методами та вмінням творчо і вірно використовувати методи при вирішенні конкретних практичних завдань. При оцінюванні навчальних досягнень студентів звертається увага на активність роботи на лекціях, систематичність і своєчасність виконання завдань аудиторної та самостійної роботи, глибина та грамотність відповідей на питання, користування додатковою літературою та іншими джерелами інформації (Інтернет-ресурси, майстер-класи, відкриті уроки), наявність конспекту лекцій, вміле застосування набутих знань при виконанні завдань практичної роботи.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

Бали за темою	**Критерії оцінювання**
5	Студент систематично і відмінно виконує завдання аудиторної та самостійної роботи. Бере активну участь в обговоренні питань дисципліни. Надає вичерпні відповіді на запитання. Вміє грамотно, аргументовано користуючись термінологією, доводити свою думку у відповідях. Вивчає обов'язкову та додаткову літературу. Вірно виконує практичні завдання. Правильно вирішує всі тестові завдання. Має конспект лекцій в повному обсязі.
4	Студент систематично, на достатньому рівні виконує завдання аудиторної та самостійної роботи. Надає вірну та вичерпну відповідь на теоретичні питання з пройденого матеріалу, але за допомогою додаткових питань. Вміє грамотно, аргументовано висловлювати свою думку. У відповідях, та при виконанні практичних завдань іноді допускає окремі неточності. Врно вирішує більшість тестових завдань. Має конспект лекцій в повному обсязі.
3 Мінімальний поріг оцінювання	Студент несистематично, на посередньому рівні виконує завдання аудиторної та самостійної роботи. На лекціях майже не бере участі в обговоренні. При відповіді на питання демонструє середній рівень володіння матеріалом, допускає помилки. Недостатньо обгрунтовано відповідає на дадаткові запитання. Завданя з практичної роботи виконує з помилками. Має недолікі у самостійній роботі. Правильно вирішує половину тестових завдань Має неповний конспект лекцій.

2	Студент несистематично, на низькому рівні виконує завдання аудиторної та самостійної роботи. На лекціях не бере участі в обговоренні. Поверхово володіє теоретичним матеріалом, допускає численні помилки у відповідях на запитання. При виконанні практичної роботи допускає кілька значних помилок. Правильно вирішує меншість тестових завдань. Відсутній повний конспект лекцій, т.к. лекції конспектувались фрагментарно.
1	Студент несистематично, на низькому рівні виконує завдання аудиторної та самостійної роботи. На лекціях не активен. Погано засвоює новий матеріал з теоретичного курсу. Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми. При теоретичному опитуванні студенту необхідно задавати допоміжні питання, але він не може надати вірну відповідь. При виконанні практичної роботи допускає значні помилки. Правильно вирішує окремі тестові завдання. Є робочий зошит з дисципліни, але лекції конспектувались фрагментарно. Для отримання кредиту треба доопрацювання.
0	Студент епізодично виконує завдання аудиторної та самостійної роботи. При теоретичному опитуванні студент не може відповісти на жодне питання. Завдання з практичної роботи не виконує. Не вирішив жодного тестового завдання. Відсутній робочий зошит з дисципліни.

Семестровий контроль знань студентів

Семестровий контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за семестр. Семестровий контроль знань студентів (диференційований залік), складається з теоретичних завдань (тести) та виконання одного практичного завдання.

Критерії модульного (семестрового) оцінювання знань студентів

Залік. Тести. Практичне завдання	**Критерії оцінювання**
26 – 30	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей на тести, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Правильно вирішив усі тестові завдання і виконав практичнє завдання
22 – 25	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґру.нтовано його викладає під час письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. При викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно

	вирішив більшість тестових завдань. При виконанні практичного завдання припускає незначні неточності.
18 – 21 **18** Мінімальний поріг оцінювання	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань. При виконанні практичного завдання робить кілька помилок.
10 – 17	Не володіє навчальним матеріалом у повному обсязі. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань. Виконав половину практичного завдання.
1 – 9	Частково володіє навчальним матеріалом. Не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. На низькому рівні виконує практичні завдання. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти. Не розуміє змісту теоретичних питань та практєчного завдань. Не вирішив жодного тестового завдання. Не виконав практичного завдання.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни

Весь обсяг роботи студента за семестр підсумовується за допомогою накопичувальної системи балів. Підсумковий бал з навчальної дисципліни є сумою балів, одержаних за знання матеріалу тем - за поточний, семестровий контроль (залік), з подальшим переведенням в національну шкалу оцінювання. Максимальний бал, який може отримати студент за всі види робіт модуль - 100 балів.

Сума балів за всі види навчальної діяльності за модуль	Оцінка за національною шкалою	Шкала ECTS
90-100	5 Відмінно	**A**
82-89	4 Добре	**B**
74-81		**C**
64-73	3 Задовільно	**Д**
60-63		**E**
35-59	2 Незадовільно	**FX** Для одержання кредиту потрібне доопрацювання.
0-34		**F** Необхідне повторне вивчення дисципліни

Політика академічної доброчесності. Принципи академічної доброчесності є обов'язковими компонентами освітнього процесу, а їх дотримання – обов'язком кожного студента.

Політика відвідування занять. Серед обов'язків здобувачів вищої освіти є систематичність відвідування аудиторних занять. Якщо студент має пропуски (з поважних, або неповажних причин), він забов'язаний опрацювати пропущений матеріал, виконати завдання і надати виконані роботи для оцінювання викладачу. Виконані роботи оцінюються за критеріями оцінювання поточного контролю.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Вишневська С. В. Основні принципи формування навичок вокально-ансамблевого виконавства : методичні рекомендації до дисципліни «Вокальний ансамбль» для студентів вищих музичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації напряму підготовки «Музичне мистецтво». Івано-Франківськ. «ІПІ-арт», 2014 – 54 с.
2. Зеленецька І. Методика роботи з нечисто інтонуючими учнями на уроках музики // Мистецтво та освіта. - 2003. - № 5. - С. 27-35.
3. Коломоєць О. М. Хорознавство: Навч. посібник. – К.: Либідь. 2001. –168 с.
4. Леонтович М. Практичний курс навчання співів у середніх школах України / М. Леонтович - К., 1989. - 181 с.

Допоміжна література

1. Антонюк В. Г. Постановка голосу : навчальний посібник для вищих музичних навчальних закладів / В. Г. Антонюк. – К.: Українська ідея, 2000. – 68 с.
2. Байда Л. А. Вокально-хорова робота у системі підготовки майбутнього вчителя музики. - К. : УДПУ, 1997. – 68 с.
3. Овчаренко Н. Основи вокальної методики : науково-методичний посібник. - Кривий Ріг : Видавничий дім, 2006. - 116 с.
4. Печерська І. П. Уроки музики в початкових класах: Навч. посібник. - К.: Либідь, 2001. - 272 с.
5. Рагозіна В. Особливості методики розвитку творчих здібностей молодших школярів. - Мистецтво та освіта. - 2004. - № 5. - С. 5 - 8.
6. Ростовський О.Я. Методика викладання музики в початковій школі./ О.Я. Ростовський - Тернопіль: Богдан, 2000. - 215 с.
7. Рудницька О.П. Педагогіка: загальна та мистецька / О.П. Рудницька- К.: ІППО, 2002 - 270 с.

Інформаційні ресурси в мережі інтернет

1. https://www.youtube.com/watch?v=KmDfFULw6Qk
2. https://www.youtube.com/watch?v=Y202MHYJ9_k
3. https://www.youtube.com/watch?v=vk9WivP4vHo
4. https://www.youtube.com/watch?v=7zff8rYrvjw
5. https://www.youtube.com/watch?v=o_qjWvNPps8

6. https://www.youtube.com/watch?v=Kf7fQsczCPk
7. https://www.youtube.com/watch?v=DIo5uYRnoGw
8. https://www.youtube.com/watch?v=QZPWscD_tlk
9. https://www.youtube.com/watch?v=JksRE7GU_7U
10. https://www.youtube.com/watch?v=GQYdZ9PoR0U
11. https://www.youtube.com/watch?v=o0mt4C1mxcU
12. https://www.youtube.com/watch?v=ZGJz72GAJMY
13. https://www.youtube.com/watch?v=zOQj4U_ATv4
14. https://www.youtube.com/watch?v=O-vntTtWH3Q
15. https://www.youtube.com/watch?v=H7sCRyJ9JxE